

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 200/08-134

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. F., T., zastúpenej advokátkou JUDr. I. Š., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva, aby sa jej vec prerokovala verejne, v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 So 70/2006 z 25. apríla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. F., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2007 faxom a 10. augusta 2007 poštou doručená sťažnosť Ing. A. F. (ďalej len „sťažovateľka“), doplnená podaniami z 10. septembra 2007, 10. októbra 2007 a 26. novembra 2007, ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva, aby sa jej vec prerokovala verejne, v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny, práva podľa čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 2 ods. 2 listiny rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 So 70/2006 z 25. apríla 2007 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a z príloh, ktoré sú k nej pripojené, vyplýva, že 18. augusta 2005 bolo sťažovateľke doručené rozhodnutie S. (ďalej len „S.“) pod č. 5252203740 z 27. júla 2005 o priznaní predčasného starobného dôchodku sťažovateľky od 1. júna 2005.

Na návrh sťažovateľky o preskúmanie tohto rozhodnutia S. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 25. apríla 2006 sp. zn. 34 Sd 54/2005 potvrdil rozhodnutie S.

Sťažovateľka sa proti tomuto rozsudku krajského súdu 22. mája 2006 odvolala, a okrem iného uviedla, že *„krajský súd sa nevysporiadal s dôvodmi odvolania, argumentáciou sťažovateľky týkajúcou sa použitia priemerného osobného mzdového bodu pri výpočte sumy dôchodkovej dávky...“*, ďalej, že krajský súd *„svoje... rozhodnutie*

neodôvodnil“, a poukázala „na logické rozpory v rozhodnutí“ S. V podanom odvolaní sťažovateľka „tvrdila, že krajský súd sa dopustil aj závažných procesných pochybení pri prejednávani veci, keď neumožnil sťažovateľke na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (...), že krajský súd jej neumožnil realizovať právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (...). Krajský súd, podľa názoru sťažovateľky, v rozpore s OSP potvrdil ako vecne správne rozhodnutie odporkyne, ktorým v dôsledku použitia nesprávnej hodnoty 2,1277 namiesto (...) priemerného osobného mzdového bodu v hodnote 2,7127 nesprávne vypočítala sumu predčasného starobného dôchodku ako 7.771 Sk namiesto správnej hodnoty 9.907 Sk mesačne.“.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 So 70/2006 z 25. apríla 2007 potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 34 Sd 54/2005-64 z 25. apríla 2006, pričom podľa názoru sťažovateľky «zásadným spôsobom zmenil odôvodnenie rozsudku (...) tým, že svojvoľne nastolil „právnú“ otázku, či mala odporkyňa použiť pri výpočte sumy dôchodkovej dávky hodnotu priemerného osobného mzdového bodu 2,7127 alebo 2,1277. (...) Nastolenie takejto „právnej“ otázky je neospravedliteľným prejavom svojvôle a ľubovôle súdu a zneužitím práva, pretože skutkové zistenia odporkyne a krajského súdu považoval súd za postačujúce pre svoje rozhodnutie a preto postupoval v rozpore s OSP (...)», ako aj v rozpore s „čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy (...) Keďže (...) skutkové zistenie možno považovať za dôkaz, ktorým Najvyšší súd SR de facto vyvracia jeden z dôvodov odvolania sťažovateľky týkajúci sa skutkového stavu, Najvyšší súd SR bol povinný postupovať podľa príslušných procesných predpisov a v súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd bolo jeho povinnosťou poskytnúť sťažovateľke možnosť k tomuto skutkovému zisteniu a ním uskutočnenému dôkazu sa vyjadriť. Takto však Najvyšší súd SR nepostupoval, čím porušil práva sťažovateľky vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Túto skutočnosť nemožno ospravedlniť nastolením fiktívnej „právnej“ otázky, namiesto preskúmavania napadnutého rozhodnutia odporkyne. (...) Rozsudok je, podľa názoru sťažovateľky nepreskúmateľný, lebo chýbajú dôvody potvrdzujúceho rozsudku súdu. (...) Nepreskúmateľný rozsudok nemôže byť zákonný, ústavný, pretože ním súd porušil ľudské práva sťažovateľky vyplývajúce z čl. 6

ods. 1 Dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie a čl. 46 ods. 1 Ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy, pretože svojím jednostranným postupom súd porušil právo sťažovateľky na súdnu ochranu a jej právo na to, aby súd pri preskúmvaní napadnutého rozhodnutia postupoval v súlade s ústavou a platnými zákonmi. (...) Zároveň týmto rozsudkom bolo dotknuté základné právo sťažovateľky na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy. “ .

Sťažovateľka proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie, ktoré je podľa jej názoru neprípustné, keďže v zmysle § 250s Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v znení platnom od 1. júla 2007 dovolanie vo veciach dôchodkového zabezpečenia nie je prípustné.

V závere sťažnosti (jej doplnenia) po podrobnom uvedení právnej argumentácie sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal „nález:

1. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 25. apríla 2007 pod sp. zn. 5 So 70/2006 porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo sťažovateľky, aby sa jej vec prerokovala verejne, v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv, základné právo sťažovateľky na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a podľa čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a ústavné právo sťažovateľky podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 25. apríla 2007 sp. zn. 5 So 70/2006 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania. “ .

Z obsahu vyžiadaného spisu krajského súdu sp. zn. 34 Sd 54/2005 ústavný súd zistil, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 8. júna 2007

a sťažovateľka proti nemu podala dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 49/2007 z 21. augusta 2007 odmietnuté.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy (podobne čl. 2 ods. 2 listiny, pozn.) štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy (podobne čl. 37 ods. 2 a 3 listiny, pozn.) každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (podobne čl. 38 ods. 2 listiny, pozn.) každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

1. Podľa názoru ústavného súdu treba sťažnosť podanú sťažovateľkou považovať v časti za zjavne neopodstatnenú a v časti ústavný súd nemá právomoc na jej posúdenie.

1.1 O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (III. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 201/03, II. ÚS 144/05, IV. ÚS 100/04, IV. ÚS 42/06).

Keďže sťažovateľka namietala porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že jeho ingerencia do výkonu právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade nezlučiteľnosti ich rozhodnutí a postupov, ktoré ich vydaniu predchádzali, s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (mutatis mutandis I. ÚS 74/02, I. ÚS 236/03, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05).

Ústavný súd v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že posúdenie akejkoľvek skutkovej a právnej otázky všeobecným súdom by sa mohlo stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ku ktorým všeobecný súd dospel, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

V relevantnej časti svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že: *„predmetom preskúmania v tomto konaní je rozhodnutie odporkyne z 27. júla 2005, č. 525 220 3740, ktorým priznala navrhovateľke predčasný starobný dôchodok od 1. júna 2005 v sume 7.771 Sk mesačne (...) Navrhovateľka sa cíti ukrátená na svojich právach, pričom nezákonnosť rozhodnutia odporkyne podľa nej spočíva v tom, že pri určení výšky predčasného starobného dôchodku odporkyňa nepoužila priemerný osobný mzdový bod v hodnote 2,7127 zistený ako podiel úhrnu osobných mzdových bodov a rokov dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ale použila hodnotu priemerného osobného bodu 2,1277 určenú podľa § 63 ods. 3 písm. b) zákona, hoci takýto postup podľa navrhovateľky ustanovenie § 68 zákona, ktoré upravuje spôsob určenia výšky predčasného starobného dôchodku neumožňuje. Iné skutočnosti rozhodné pre výšku predčasného starobného dôchodku, (napr. obdobie dôchodkového poistenia, aktuálnu dôchodkovú hodnotu, dobu od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku) navrhovateľka v odvolaní nerobí spornými a ich prípadným nesprávnym ustálením zákonnosť rozhodnutia odporkyne nespochybňuje.*

V danom prípade teda rozhodujúcim pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporkyne je vyriešenie právnej otázky, či pri výpočte výšky navrhovateľkou požadovanej dávky mala odporkyňa použiť priemerný osobný mzdový bod v hodnote 2,7127 alebo v hodnote 2,1277.

O predčasný starobný dôchodok navrhovateľka požiadala 1. júna 2005; nepochybne

preto bolo potrebné o jej žiadosti rozhodnúť podľa zákona o sociálnom poistení v znení platnom v uvedený deň, ktorý je súčasne aj dňom vzniku nároku na požadovanú dávku a nároku na jej výplatu.

Podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok sú ustanovené v § 67 zákona a určenie sumy predčasného starobného dôchodku upravuje § 68 zákona, podľa odseku 1, ktorého suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dni od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku.

Pojmy dôchodkového poistenia, vrátane pojmov osobný mzdový bod, priemerný osobný mzdový bod, dôchodková hodnota vymedzuje prvý diel tretej hlavy prvej časti zákona o sociálnom poistení (§ 60a nasl. zákona) pre všetky dôchodkové dávky.

V zmysle § 63 ods. 1 až 3 zákona (v znení platnom ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok) sa priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, pričom za hodnotu priemerného osobného bodu prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada a v roku 2005 sa priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 započítava v celej výške a z hodnoty priemerného osobného mzdového bodu od 1,25 do 3 sa započítava 60 %.

Z uvedeného je zrejmé, že u všetkých poistencov vo všetkých prípadoch vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky v roku 2005 sa pri určení sumy dôchodku použil priemerný osobný mzdový bod určený pre rok 2005 práve ustanovením § 63 ods. 3 písm. b) zákona. V súlade so zákonom preto odporkyňa pri určení sumy predčasného starobného dôchodku použila priemerný osobný mzdový bod v hodnote 2,1277 zistený postupom zodpovedajúcim cit. zák. ustanoveniu.

Vzhľadom na to, že v danej veci išlo predovšetkým o posúdenie právnej otázky, ako aj s prihliadnutím na to, že v zmysle § 250q ods. 1 druhej vety OSP v konaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, nemožno považovať za opodstatnenú námietku

navrhovateľky, že súd nevykonal ňou navrhnuté dokazovanie (napr. výsluch pracovníkov odporkyne konajúcich vo veci), keď navyše skutkové zistenia zadovážené odporkyňou a krajským súdom boli pre rozhodnutie postačujúce. (...)“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a v konečnom dôsledku aj ďalších práv (čl. 1 ods. 1 ústavy, čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny), ktorých porušenie sa namieta, vyvodzuje sťažovateľka predovšetkým zo spôsobu určenia hodnoty jej priemerného osobného mzdového bodu 2,1277 (namiesto, podľa sťažovateľky, správnej hodnoty 2,7127), v dôsledku čoho bola sťažovateľke nesprávne (S., krajským a najvyšším súdom) určená výška predčasného starobného dôchodku v sume 7 771 Sk (namiesto, podľa sťažovateľky, správnej sumy 9 907 Sk).

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu.

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd v uvedenej súvislosti ďalej poznamenáva, že posúdiť zákonnosť rozhodnutia Sociálnej poisťovne o určení výšky dôchodku je zásadne príslušný všeobecný (správny) súd. Skutočnosť, že sťažovateľka zastáva iný právny názor ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže sama osebe viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo

arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02). Podľa ústavného súdu však posúdenie hodnoty priemerného osobného mzdového bodu sťažovateľky, a tým aj výšky priznaného jej dôchodku zo strany najvyššieho súdu takéto nedostatky nevykazuje.

Keďže sa sťažovateľka s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke posúdenia hodnoty priemerného osobného mzdového bodu nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že posúdenie predmetnej otázky súvisí s otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľky zdôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež ďalších práv, ktorých porušenie sa namieta, ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie procesných noriem upravujúcich postup správnych súdov v opravných konaniach (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00).

Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru) výslovne v spojitosti s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy (podobne čl. 2 ods. 2 listiny). V konaní o sťažnosti je ústavný súd oprávnený rozhodovať o porušení označených základných práv a slobôd, ale ak dôjde k odmietnutiu sťažnosti z dôvodov,

ktoré sú uvedené v tomto rozhodnutí ústavného súdu, znamená to, že o námietke porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy vôbec netreba rozhodovať (II. ÚS 16/05). Podobné závery možno prijať aj vo vzťahu k označenému čl. 2 ods. 2 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľka namieta.

1.2 Sťažovateľka v súvislosti s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 So 70/2006 z 25. apríla 2007 namietala tiež porušenie jej základného práva, aby sa jej vec prerokovala verejne, v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (podobne čl. 38 ods. 2 listiny), a v tejto spojitosti aj základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy (podobne čl. 37 ods. 3 listiny). V tejto súvislosti predovšetkým poukazovala na skutočnosť, že nebolo nariadené pojednávanie, nebolo jej umožnené zhrnúť výsledky dokazovania a právo záverečnej reči, nebolo jej doručené vyjadrenie odporcu v odvolacom konaní, že bolo komunikované iba s odporcom, z ktorého stanovisk najvyšší súd vychádzal.

Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nie je taktiež oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (podobne napríklad IV. ÚS 49/05, II. ÚS 73/05).

Podľa ustálenej súdnej praxe proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie v prípadoch uvedených v § 237 OSP. Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 238 OSP. Okrem iného ide aj o prípad, ak bola postupom súdu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP]. Rozsah sťažovateľkou označených práv, ktorých porušenie namieta (pozri bod 1.2), ktoré boli podrobnejšie rozvedené v sťažnosti (jej doplneniach), zodpovedá obsahu dovolacích dôvodov podľa § 237 písm. f) OSP.

V tejto súvislosti sťažovateľka namietala, že dovolanie proti namietanému rozsudku najvyššieho súdu bolo neprípustné „*ex lége*“ argumentujúc § 250s OSP (účinnom od 1. júla 2007), podľa ktorého dovolanie vo veciach dôchodkového zabezpečenia nie je prípustné.

Uvedené sťažovateľka tvrdila napriek tomu, že vo veci podala dovolanie a o tomto bolo dovolacím súdom rozhodnuté.

Podľa § 250s ods. 2 OSP (platného do 30. júna 2007) dovolanie v dôchodkových veciach bolo prípustné. Tento mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) bol pre daný typ súdneho konania vypustený až novelou účinnou od 1. júla 2007 – zákonom č. 273/2007 Z. z., pričom podľa prechodných ustanovení - § 372o ods. 4 OSP - konania začaté do 30. júna 2007 sa dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. aj podľa § 250s ods. 2 OSP. Keďže napadnutý rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 So 70/2006 z 25. apríla 2007 nadobudol právoplatnosť 8. júna 2007, bolo možné v tejto veci podať dovolanie.

Ústavný súd na potvrdenie už uvedených záverov poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 49/2007 z 21. augusta 2007, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté, ale nie preto, že dovolanie vo veciach dôchodkového zabezpečenia nie je podľa § 250s OSP prípustné, ale preto, že dovolací súd *inter cetera* nezistil dôvodnosť (a tým aj prípustnosť) dovolania podľa § 237 OSP. V odôvodnení rozhodnutia sa dovolací súd zaoberal tiež výhradami sťažovateľky už uvedenými (v bode 1.2).

Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd teda nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 So 70/2006 z 25. apríla 2007 (v rozsahu námietok uvedených v bode 1.2, pozn.), pretože jeho postup a rozhodnutie v danom prípade preskúmal dovolací súd a rozhodol o ňom uznesením sp. zn. 1 Sdo 49/2007 z 21. augusta 2007, ktoré však v petite (v sťažnostnom návrhu) sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, nie je uvedené (preskúmanie tohto uznesenia dovolacieho súdu sťažovateľ nežiada ani v samotnom texte sťažnosti, pozn.).

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2008